

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Fejn u kif>**Spejjeż**

Spejjeż

Portugall

Din il-paġna tagħtik informazzjoni dwar l-ispejjeż tal-proċedimenti legali fil-Portugall.

Għal analiżi aktar fid-dettall tal-ispejjeż legali, ara dawn l-istudji tal-każ li ġejjin:

Il-Liġi tal-familja – id-divorzju

Il-Liġi tal-familja – il-kustodja tat-tfal

Il-Liġi tal-Familja - il-manteniment

Il-Liġi kummerċjali – il-kuntratti

Il-Liġi kummerċjali – ir-responsabbiltà

Qafas regolatorju li jirregola t-tariffi tal-professjonijiet ġuridici

1. Prokuraturi legali (*Solicitadores*)

Fil-Portugall, it-tariffi tas-*solicitadores* meta jaġixxu bħala uffiċjali ġudizzjarji huma regolati mill-Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali (*Portaria*) Nru 282/2013 tad-29 ta' Awwissu 2013, kif emendata (l-Artikoli 43 sa 51).

2. Konsulenti legali (*Consultores jurídicos*)

It-tariffi tal-konsulenti legali ma humiex regolati fil-Portugall.

3. Avukati (*Advogados*)

It-tariffi tal-avukati ma humiex regolati fil-Portugall.

4. Uffiċjali tal-qorti (*Oficiais de justiça*)

L-ispejjeż tal-intervent mill-uffiċjali tal-qorti fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni huma regolati mill-Artikolu 9 u mit-Tabella II tar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti Legali (*Regulamento das Custas Processuais*), adottat bid-Digriet Liġi (*Decreto-Lei*)Nru 34/2008 tas-26 ta' Frar 2008, kif emendat, u mill-Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali Nru 282/2013 tad-29 ta' Awwissu 2013, kif emendata (l-Artikoli 43 sa 51, applikabbli skont l-Artikolu 59(1)).

5. Avukati li jaħdmu fil-qasam tal-protezzjoni legali

It-tariffi li jithallsu lill-avukati għas-servizzi pprovduti fil-qasam tal-protezzjoni legali huma regolati mill-Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali Nru 1386/2004 tal-10 ta' Novembru 2004, mid-Digriet ta' Implimentazzjoni Ministerjali Nru 161/2020 tat-30 ta' Ġunju 2020, u mill-Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali Nru 10/2008 tat-3 ta' Jannar 2008, kif emendata.

Spejjeż fissi

Spejjeż fissi fi proċedimenti ċivili

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti ċivili

L-ispejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti ċivili huma stabbiliti fl-Artikoli 5 sa 7 u t-Tabelli I u II fl-Anness tar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti Legali, adottati mid-Digriet-Liġi Nru 34/2008 tas-26 ta' Frar 2008, kif emendat.

Stadju fil-proċedimenti ċivili li fih l-ispejjeż fissi jridu jithallsu

It-tariffi tal-qorti ġeneralment jithallsu fil-bidu tal-proċedimenti u fil-ħin meta tiġi ffixxata d-data għas-seduta tal-qorti. L-esperti u l-uffiċjali tal-qorti ġeneralment jithallsu immedjatament qabel ma jiehdu sehem fil-proċedimenti.

Spejjeż fissi fi proċedimenti kriminali

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti kriminali

L-ispejjeż fissi li jithallsu mill-partijiet fi proċedimenti kriminali huma stabbiliti fl-Artikoli 8 u t-Tabella III fl-anness tar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti Legali adottat mid-Digriet-Liġi Nru 34/2008 tas-26 ta' Frar 2008, kif emendat.

Stadju fil-proċedimenti kriminali li fih l-ispejjeż fissi jridu jithallsu

L-istadju fil-proċedimenti kriminali fejn l-ispejjeż fissi jridu jithallsu jiddependi fuq ir-rwol tal-persuna kkonċernata fil-proċedimenti u fuq l-azzjoni li jkun beħsiebha tassumi. Hemm biss żewġ każijiet li fihom it-tariffa tal-qorti tiġi tithallas fl-istess ħin li titressaq l-azzjoni li magħha hija relatata: meta l-persuna kkonċernata tingħaqad fi proċedimenti bħala parti ċivili, u meta tinfetaħ inkjeżta fuq talba ta' parti ċivili. Fil-każijiet l-oħra kollha, jiġifieri fil-każijiet kollha li jinvolvu lill-impurtati u fil-każijiet l-oħra li jinvolvu lill-parti ċivili, it-tariffa tal-qorti tiġi tithallas fi tmiem l-istadju tal-proċedimenti legali li jkun għaddejjin (inkjeżta, sentenza jew appell), skont id-deċiżjoni tal-imħallef.

Spejjeż fissi fi proċedimenti kostituzzjonali

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti kostituzzjonali

L-ispejjeż fissi li jithallsu mill-partijiet fi proċedimenti quddiem il-Qorti Kostituzzjonali huma regolati mill-Artikoli 6 sa 9 tad-Digriet-Liġi Nru 303/98 tas-7 ta' Ottubru 1998, kif emendat u mill-Artikolu 84 tal-Liġi Nru 28/82 tal-15 ta' Novembru 1982, kif emendata.

Stadju fil-proċedimenti kostituzzjonali li fih l-ispejjeż fissi jridu jithallsu

Il-ħlas tal-ispejjeż fissi huwa meħtieġ biss fi tmiem il-proċedimenti.

Informazzjoni li għandha tiġi pprovduta minn qabel mir-rappreżentanti legali

Drittijiet u obbligi tal-partijiet

Ir-rappreżentanti legali huma etikament u legalment obbligati li jipprovdwu l-informazzjoni kollha dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet, sa fejn dawn ikollhom għarfien raġonevoli tal-possibiltajiet ta' suċċess u tal-ispejjeż involuti.

Sorsi tal-ispejjeż

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Portugall?

Aktar informazzjoni dwar is-sistema tal-ispejjeż legali fil-Portugall hija disponibbli fuq <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais>.

B'lema lingwi nista' nikseb informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Portugall?

L-informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż hija disponibbli biss bil-Portugiż.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar il-medjazzjoni?

Informazzjoni dwar il-medjazzjoni, b'mod partikolari dwar is-sistemi pubbliċi għall-medjazzjoni fl-oqsma ċivili, tal-familja, dwar il-liġi tax-xogħol u kriminali, tinsab fuq <https://dgpj.justica.gov.pt/English/Alternative-Dispute-Resolution>.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar it-tul ta' żmien medju li jiehdu l-proċedimenti differenti?

Informazzjoni dwar it-tul medju ta' żmien li jiehdu l-proċedimenti legali tinsab fuq <https://estatisticas.justica.gov.pt/sites/siej/en-us/pages/default.aspx>.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar l-ispiża medja ta' tip partikolari ta' proċedimenti?

Din l-informazzjoni mhix disponibbli. L-uniku mod kif tiksibha huwa billi tikkonsulta d-diversi skali ta' nlasijiet jew tabelli tal-ispejjeż.

Madankollu, simulatur li jindika t-tariffi tal-qorti li jithallsu meta jinbdeu l-proċedimenti legali huwa disponibbli fuq

<https://justica.gov.pt/Servicos/Simulador-Taxas-de-Justica>. Dan jagħti idea tal-ispejjeż involuti.

Taxxa fuq il-valur miżjud: kif tingħata din l-informazzjoni?

L-ispejjeż ġudizzjarji mhumiex suġġetti għall-VAT. It-tariffi tal-professionisti legali huma suġġetti għall-VAT, imma l-informazzjoni dwar l-ispejjeż pprovduta mill-igi ma tinkludix il-VAT.

Liema huma r-rati li japplikaw?

Ma hemmx informazzjoni disponibbli dwar ir-rati tal-VAT applikabbli.

Għajnuna Legali

Limitu ta' introjtu għall-konvenuti f'kawżi ċivili

Il-formula għall-kalkolu tal-limitu tal-introjtu għall-għajnuna legali fil-proċedimenti ċivili tinsab fl-anness tal-Liġi Nru 34/2004 tad-29 ta' Lulju 2004, kif emendata.

Limitu ta' introjtu għall-imputati f'kawżi kriminali

Il-formula għall-kalkolu tal-limitu tal-introjtu għall-għajnuna legali fil-proċedimenti kriminali tinsab fl-anness tal-Liġi Nru 34/2004 tad-29 ta' Lulju 2004, kif emendata.

Limitu ta' introjtu għall-vittmi f'kawżi kriminali

Ma hemm l-ebda limitu ta' introjtu għall-għajnuna legali lill-vittmi f'kawżi kriminali.

Kundizzjonijiet oħra għall-għoti ta' għajnuna legali lill-vittmi

Hemm kundizzjonijiet oħrajn biex tingħata għajnuna legali lill-vittmi. Meta l-istatus ta' vittma ta' vjolenza domestika skont it-tifsira tal-Artikolu 152 tal-Kodiċi Kriminali jiġi assenjat skont il-Liġi Nru 112/2009 tas-16 ta' Settembru 2009, fin-nuqqas ta' kwalunkwe prova kontrarja, huwa preżunt li l-vittma ma għandhiex biżżejjeż riżorsi finanzjarji.

Kundizzjonijiet oħra għall-għoti ta' għajnuna legali lill-imputati/konvenuti

Hemm kundizzjonijiet oħra sabiex tingħata l-għajnuna legali lill-imputati/konvenuti. Dawn huma marbuta mas-sitwazzjoni finanzjarja tal-imputati/konvenuti u jiġu kkalkulati abbażi ta' mudell imfassal skont l-Artikolu 39 tal-Liġi Nru 34/2004 tad-29 ta' Lulju 2004, kif emendata.

Proċedimenti tal-qorti mingħajr spejjeż

Il-proċedimenti tal-qorti jistgħu jkunu mingħajr nlas għal parti waħda jew għat-tnejn li huma fuq il-bażi ta' eżenzjoni mill-ispejjeż legali jew l-għoti tal-għajnuna legali.

L-Artikolu 4 tar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti Legali jipprevedi serje ta' sitwazzjonijiet li fihom tapplika l-eżenzjoni mill-ispejjeż. L-eżenzjonijiet jaqgħu f'żewġ kategoriji:

eżenzjonijiet suġġettivi jew personali skont l-Artikolu 4(1) li huma bbażati fuq karatteristika partikolari tal-partijiet jew tal-persuni suġġetti għall-proċedimenti; u **eżenzjonijiet oġġettivi jew proċedurali** li jaqgħu taħt l-Artikolu 4(2), li huma relatati mat-tip ta' proċedimenti.

Madankollu, xi eżenzjonijiet jiddependu fuq il-kontenut tad-deċiżjoni finali li tikkonkludi l-proċedimenti, kif stabbilit fl-Artikolu 4(3), (4), (5), (6) u (7).

Konsegwentement, tali eżenzjonijiet jista' ma jkollhom l-ebda effett fuq l-ispejjeż, jew jistgħu jaffettwaw biss il-nlasijiet iġġenerati matul il-proċedimenti legali.

Informazzjoni aktar dettaljata dwar l-għajnuna legali tinsab fuq <https://justica.gov.pt/Guias/como-pedir-apoio-judiciario>.

Il-parti telliefa meta għandha tħallas l-ispejjeż tal-parti rebbieha?

Il-parti rebbieha generalment hija intitolata li tircievi kumpens mill-parti telliefa għall-ispejjeż imġarrba, fi proporzjon iddeterminat mill-qorti, skont id-deċiżjoni finali. Id-dritt tal-parti rebbieha li tircievi kumpens għall-ispejjeż imġarrba jiġi annullat jekk il-parti telliefa tircievi għajnuna legali u għalhekk tkun eżentata mir-rekwiżit li tħallas kwalunkwe tariffa legali.

Drittijiet tal-esperti

Bħala regola ġenerali, il-partijiet fil-kawża jhallsu t-tariffa tal-esperti. Madankollu, jekk il-partijiet ikunu ngħataw l-għajnuna legali, it-tariffi tal-esperti jithallsu mill-Istitut għall-Gestjoni Finanzjarja u l-Infrastrutturi tas-Sistema Ġudizzjarja (*Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça*).

Tariffi tat-tradutturi u tal-interpreti

Bħala regola ġenerali, il-partijiet fil-kawża jhallsu t-tariffi tat-tradutturi u tal-interpreti. Madankollu, jekk il-partijiet ikunu ngħataw l-għajnuna legali, it-tariffi tat-tradutturi u tal-interpreti jithallsu mill-Istitut għall-Gestjoni Finanzjarja u l-Infrastrutturi tas-Sistema Ġudizzjarja (*Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça*).

Dokumenti importanti

Ir-Rapport tal-Portugall fuq l-Istudju dwar it-Trasparenza tal-Ispejjeż (781 Kb)

L-aħħar aġġornament: 29/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.